ateljee juhataja. Aa. 1922 ja 1927 käis N. Itaalias ning 1923. a. Hispaanias; 1926. a. valiti ta E. Kuj. Kunstn. Keskühingu juhatuse ja 1927. a. kultuurkapitali kujut. kunstide sihtkapitali juhatuse esimeheks. Oma toodangus, mis teatritööde kõrval koostub peamiselt dekoratiivse ilmega maastikkudest, esineb N. Vene kunstiühingu Міръ Искусства stilistide- ja dekoraatoritegrupi mõjualusena, on aga leidnud oma värvid ja käsitluse. Tema silmapaistvamate teoste hulka kuuluvad maastikud Norrast (1908), Hispaaniast (1923—24), Pühajärvelt (1926) ja Tiroolist (1927) ning dekoratsioonikavandid näidenditele »Hamlet« (1913), »Judith« (1926) ja »Narr Tantris« (1924). N. on osa võtnud Noor-Eesti kunstinäitusest 1910. a., 1916. a. alates suurematest kunstinäitustest Tallinnas ja 1926. a. Eesti kunstinäitusest Riias.

*A. V.*

## O.

**OBERMANN, Erik,** maalikunstnik, sünd. 15. I 1890 Tartus käsitöölise pojana, õppis Tartu reaalkoolis ja aa. 1907—08 Keiserl. Kunstide Edendamise Seltsi kunstikoolis Peterburis, kust siirdus sügisel 1908 Müncheni ja sealt 1910. a. alul Pariisi. Elades äärmiselt raskeis ainelisis tingimusis jäi O. seal kopsuhaigeks ja sõitis otsima paranemist Alžiiri; sealt saadeti ta aga varssi võimude poolt peavarjuta isikuna välja Marseille'sse, kus ta haiglas suri 12. II 1911 ukj. — O.-i säilinud toodang koostub paarikümnest käsitluselt huvitavast ja omapärasest graafilisest joonisest, millede peamiseks aineks Pariisi kohvikute, kabareede ja öise tänavelu rõvedad stseenid. Tema tööd on esinenud väljapanekutena II Eesti kunstinäitusel a. 1909 Tallinnas ja Tartus ja I ülevaatlikul Eesti kunstinäitusel 1919. a. Tallinnas.

Pr. G. Kukelt (E. O.-i õelt) Pärnust saadud andmed; F. Tuglas, E. O. (Kriitika II, 1926); A. Tasa, E. O. (Noor-Eesti IV, 1912). *A. V.*

**OETTINGEN, Alexander Konstantin v.,** usuteadlane, sünd. 12. XII 1827 Äksi klk. Visusi mõisas mõisapidaja ja maanõuniku pojana, õppis aa. 1845—49 Tartu ülikoolis keele- ja usuteadust, jätkas õpinguid Berliinis, Bonnis, Erlangenis, omandas a. 1853 Tartu ülikoolis *mag. theol.* astme ja määrati a. 1854 eradotsendiks; 1856. a. valiti O. erakorral. ja samal a. korral. süstemaatilise usuteaduse professoriks ning omandas samal a. *dr. theol.* astme. Professorina teotses O. kuni a. 1890, mil ta omal palvel vabastati ametist. Oma ametiaja kestes viibis O. mitmel puhul teaduslikul otstarbel välismaal ja oli aa. 1873—75 usuteaduskonna dekaan; ta suri 8. VIII 1905 Tartus. — O. oli tuntud hea õpetajana ja avaldas teadusemehena laialdast tegevust. Tema silmapaistvamaks tööks, mis ta nimele tõi teaduseilmas hea kuulsuse ka väljaspool usuteadlaste ringkondi, oli »Die Moralstatistik u. die christl. Sittenlehre, Versuch einer Sozialethik auf empirischer Grundlage« I—II (Erlangen, 1868—73, III tr. 1882). Sotsiaaleetiliste massinähete vaatlemise põhjal püüab O. selles töös näidata, et üksik isik kõlblist vastutust kannab ainult selle koguorganismi liikmena, kuhu ta kuulub. Oma töö eest sai O. Heimburger'i kapitalist autasu ja valiti 1889. a. Londoni rahvusvahelise statistikainstituudi auliikmeks. Teine O.-i töö, otseselt usuteaduse alale kuuluv »Lutherische Dogmatik« (3 kd., München, 1897—1902), ilmus juba peale O.-i ülikooli-töö lõppu. O. on avaldanud veel hulga vähemaid töid ja artikleid eriraamatuina ja ajakirjades usuteaduse, eriti eetika alalt kui ka filosoofilisist ning kirjanduslikest küsimusist (näit. »Goethe's Faust. Text u. Erläuter. in Vorlesungen«, Erlangen, 1880). Pikema aja kestes (1859—72) oli O. Tartu ülikooli usuteaduskonna poolt O.-i kaasabil asutatud ajakirja »Dorpater Zeitschr. f. Theologie u. Kirche« peatoimetaja ja avaldas selles rea artikleid. Tegelikku huvi tundes usuõpetuse küsimuste vastu kirjutas O. mitu raamatut selt alalt; toimetas m. s. Luther'i katekismuse kooliväljaande ja kiriklikkude tuumlaulude kogu koolile ja kodule (Samml. kirchl. Kernlieder f. Schule u. Haus, 1871), mida tarvitati õige palju ja trükiti mitmel korral. — Avalikust elust võttis O. osa peamiselt kirikliku vaeste-hoolekande ala korraldamise kaudu. Tartu saksa »Hilfs-Verein'i« esimehena asutas O. m. s. tööta käsitööliste kodu Aleksandri-varjupaigas ja pani käima eestikeelse Aleksandri algkooli (1888) linna vaesema kihi laste jaoks, osutades selgemat arusaamist aegade ja olude nõudeist kui paljud temaga samasse ringkonda kuuluvad kaasaegsed. Lõpuks mainitagu, et O.-i hoolel on korraldatud puistud ülikoolile kuuluva Toomi mäe kõrval n. n. liivahauas ja Morgenstern'i aia juures.

J. Frey, Die Theolog. Fakultät d. Univ. Dorpat-Jurjew (1905), lk. 188—93 (üksikasjaline tööde loend); R. Seeberg, A. v. O. (Ulmann, Mitt, 61., a. 1905, lk. 481—503); Левицкій I, 75 jj.; E. Kirj. 1908, lk. 340, 1909, lk. 309 jj. *J. K.*

**OINAS, Aleksander,** politiline tegelane, sünd. Tartus 16. XII 1887 töölise pojana, õppis Tartu reaalkoolis, mille lõpetas a. 1907,